

# GAZETĂ TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:  
Brasovu, piata mare Nr. 22. — „Gazetă“ este:  
Joi si Duminica.

Pretul abonamentului:  
pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni  
2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu seu  
28 franci.

Anul XLII

Se prenumera:  
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.  
**Anunțurile:**  
una serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.  
v. a. pentru flacare publicare. — Serisori ne-  
francate nu se primesc. — Manuscrise nu se  
retramă.

Nr. 97.

Joi, 6 | 18 Decembrie

1879.

Brasovu, 17 / 5 Decembrie.

Miseria generala — eata signatur'a timpului de fața. Si nu numai la noi in tiéra domnesce astă miseră, ci in tota Europ'a. Ern'a cea grea, că care, după cumu s'a constatatu, n'a mai fostu de dieci de ani, contribuie a face situatiunea omeniei suferitō si mai desperata. In Franția zăpad'a si gerulu neobicinuitu bantuie poporatiunea, in Germania e fōmete, celu pugiu despre unu districtu mare din Silesia superioara se pote susține acēst'a. In Austri'a inca sufere in multe locuri poporatiunea mare lipsa si in Ungaria si Transilvania miseră a ajunsu la culme.

Guvernele diferite isi dau cele mai mari silinti spre a combate seraci'a venindu in ajutoriul celor lipsiti si urmariti de sorte. Ce e dreptu se face multu pe calea acēst'a a ajutoriului din partea guvernelor, dēr' cu tōte aceste chiaru si in Franția, care jertfesce mai multu pentru binele poporatiunei si care si are de unde a dā, activitatea si energi'a desvoltata de cătra guvernu si comitetele particulare spre a ajutā pe seraci sunt numai picaturi in mare.

Cu cātu mai micu va fi ajutoriul ce se dā celor ce suferu in tierile, cari, că si la noi nu potu face nici a douediecea parte din ceea ce face Franția pentru micsiorarea lipselor.

Intr'aceea cheltuielile statelor se marescu si budgetele armatelor permanente inghitu sume totu mai mari pe fiecare anu, de unde vine că contributiunile cresc in modu inspaimantatoriu. Sub asemeni impregiurari nu ar' fi nimicu surprinditoriu că omenii cari conduc destinele statelor se se ié pe ganduri si se se intrebe: Unde va se ajungem pe acēst'a carare?

Esista inse din nenorocire in tota Europ'a aerea, ce se numesce „necessitate suprema de aperare a esistentiei de statu“ si acēst'a necessitate este care sustiene si inmultiesce pe dī ce merge contingentele armatelor. Militarismul este urmarea seu mai bine disu chiaru caus'a acestei stări exceptionale. Fiindu-că Germania s'a armatu din crestetu pēna in talpi, au trebuitu se se armezze si Franția, Austri'a si Russi'a si au silitu pe tōte celelalte state mici si mari a face asemenea, căci instinctul conservarei proprie ilu posede de o putere fiecare statu pēna ce mai are potere de viața.

Cestiunea acēst'a grava s'a discutatu destulu in tōte parlamentele, resultatul inse a fostu pēna acumă pretutindeni, că s'a votatu sumele cerute pentru armata. S'a constatatu de alta parte că numai o desarmare generala ar' potē se micsioreze aceste cheltuieli de aperare si se usiureze astfelui stătea materiala a poporilor.

Cine se ié initiativ'a pentru acēst'a desarmare? E naturalu că, deoarece Germania e acelu statu care a introdustu militarismul modernu in Europ'a, guvernul germanu ar' trebui se ié acēst'a initiativa. „Fanfulla“ o fōia din Rom'a a anuntat dilele necuite, că principele Bismarck ar' fi disu intr'o serisore adresata senatorului italianu Iacini, care a serisu unu opu asupra partidelor poliice in Itali'a, că numai intielegerea poterilor, cari sunt decisive a portă o politica „curatul conservativa“, potē se faca possibila o desarmare paritala, singurulu remidu pentru financele statelor si pentru miseri'a poporatiunilor.

Dēa d. Bismarck a disu in adeveru acēst'a, elu trebuie că s'a gandit la Germania, Austri'a si Russi'a, cari suntu decisive a portă o „politica curatul conservativa.“ Acēst'a politica inse, amu mai aratatu, că potē fi indreptata numai in contra Franției. Cumu amu potē crede prin urmare, că Franția ar' consemnti la o asemenea desarmare?

Chiaru si atunci, candu Bismarck s'ar' fi gandit seriosu la o desarmare „paritala“ nu este sperantia, că ide'a lui se va realisā. Nu, pentru că lipsesc increderea in intențiunile sale. De aceea militarismul si deficitele voru inflori mai departe si miseră poporatiunilor va cresce pēna ce catastrofa generala economica va fi nedelaturabila.

## Cronică evenimentelor politice.

Camer'a ungara a desbatutu proiectele de lege pentru urcarea vamei pe petroleu si introducerea unui impositu pe consumarea petroleului si proiectulu de lege pentru introducerea tașei militare, despre cari vomu vorbi mai pe largu in numerii venitori.

Camer'a domniloru din Austria a primitu in 13 Decembre proiectulu de lege pentru a ramata fara modificare, adeca si §-ulu 2. Votulu acest'a alu magnatilor austriaci desavuēza pe acel'a alu minoritatii decembriste din adunarea deputilor, care se laudă mai deunadi cu aceea ca posede unu mare sprigiu in majoritatea centralista a camerei domniloru. Unulu din vorbitori principale Schönenberg a declaratu, că densulu votēza legea „că o dovēda de incredere cătra Maj. S'a suprenulu beliduce.“ Intielegēndu situatiunea astfelui lordii austriaci se 'ntielege că n'a potutu se respinga proiectulu.

Legea votata de camer'a domniloru se va supune din nou camerei deputatilor si intrebarea insemnata este dēa si acumă nu va intruni §-ulu 2 majoritatea de doue treimi? Corifeii partidei centraliste cu deosebire progressistii isi dau tota silintia de a sustine disciplina in partida. Se nu cedam! este parol'a dilei. Comitetul centralu alu partidei centraliste a decisu a nu cedā. Intr'aceea, după votulu camerei domniloru, I m p e r a t u l u a chiamatu la sine pe presedintele clubului liberalilor nemti Dr. Weber si i-a declaratu că in interesulu stabilitatii organisarei armatei e neaperatu de lipsa, a se incuiintă legea din cestiune pentru 10 ani. Dupa acēst'a clubulu s'a adunatu si Dr. Weber ia impartasitu dorintia Imperatului. Venindu cestiunea la votu inse clubulu a decisu cu mare majoritate a propune la § 2 numai o prelungire de 3 ani a legei. Clubulu progresistlor va vota se dice unanima contra §-ului 2. Astfelu ne potem astepta la a dou'a respingere a §-ului 2, dēa nu cumva o parte insemnata din centralisti, cari deja au inceputu a siovai, voru parasī resistenti'a. Se dice, că dēa centralistii nu voru satisface dorintie Imperatului, ministerul Taaffe, se va retrage si va fi inlocuitu de unu ministeriu Clam-Martinitz.

S e n a t u l u r o m a n u a desbatutu in sed. de Sambata responsulu la discursulu tronului. Principele Grigorie Mihaj Sturdza a desvoltat cu acēst'a ocasiune o programa.

Dela Paris sosesc scirea imbucuratōrē că guvernul francesu este otarit u a nu intardiā mai multu recunoscere a oficiala a independentiei Romaniei. Unu tramsu estraordinariu alu Franciei va fi in curēndu acredidat pe langa principele Carolu alu Romaniei.

Principele Nichita nu mai potē luā in posessinu districtulu Gusanie. Elu a facutu cunoscutu Sultanului că va ocupā acestu districtu cu potere armata si va tractā pe locuitorii cu cea mai mare severitate, dēa Pōrt'a nu i'lu va predā in terminulu celu mai scurtu. Russi'a si Austri'a au aratatu asemenea Pōrtei plangerile Muntenegrului, după cari predarea districtului Gusanie si Plav'a se tragănesce in adinsu, pēna candu Albanesii se voru armă mai bine si timpulu inaintat de érna va ingreuna ocuparea teritoriului Turci'a a respinsu aceste insinuari, dicēdū că o

cedare pacinica a teritoriului cumu o voiesce Pōrt'a nu se pote face cu iutiēl'a ceruta de guvernul muntenegreanu. Dēa acest'a voiesce ocuparea cu arm'a, se-o faca pe responsabilitatea s'a, Pōrt'a atunci spre aperarea demnitatii sale va retrage trupele sale dela Gusanie si Plav'a. In sensulu acest'a a adresatu Pōrt'a o circulara cătra poteri.

Se anuntia din Cetinie cătra Corespondentia politica: „Principele Nichita, cu ocasiunea serbătorei russe a Sf. George, a impartit in numele imperatului Russiei peste 200 cruci de ale acestui ordinu, in presența d-lui Jonine, agentulu diplomaticu rusu; Principele a adresatu unu caldurosu discursu noilor decorati.“

Noulu ministrul bulgaru s'a compus, precum urmează: Clementu, Episcopulu Ternovei, e numit presedinte alu consiliului si ministru alu instructiunii publice; d. Naciocici, ministru alu afacerilor straine, insarcinat cu interimul ministerului de finante; d-lu Recof ministru alu justitiei, insarcinat cu interimul ministerului de interne; generalulu Parentot remane la ministerulu de resbelu. Se considera că probabilu, că portofelile ministerelor de interne si de finance voru fi luate de d. Economof si Ghesiof. Numerose adrese, venindu in tota partile tierei, felicită pe principie, că a disolvatu camer'a.

## Inundatiunile in Transilvania si Ungaria.

Par' că n'ar' fi fostu destule neajunsurile, cari bantuie serman'a nōstra poporatiune, a mai trebuitu se ésa, intr'o érna din cele mai grele, căte lea pomenitul generatiunea de fața, si riurile din alvi'a loru, că se incepe sate si orasie, se surpe casele omenilor si se nimicēsa si puçinele economii ce le-au mai remasu pentru érna neatinsa inca de man'a nemilosa a esecutorilor pentru imposite. Unu tablou atât de intristatoriu este acest'a, incatul omului i' vine a crede, că o fatalitate deosebita ne urmaresce de unu siru de ani incōce.

„Dincōce de Tisza inundare, dincolo de Tisza esecutiune, in tota tiéra mare miseria, acest'a este tabloului Ungariei fericite“, esclama „Pesti Naplo“: „De cinci ani, de candu domnesce Tisza peste noi n'a fost nici unu anu bunu in Ungaria, ci o nenorocire a urmatu după cealalta Resbelu, recolta rea, philoxera, inundare, contributii nove si esecutiune generala, cari ruinăza tiéra, că si candu s'ar' fi conjuratu ceriulu si pamantul si guvernul in contra ei...“

Merge prea departe fōia maghiara oposiționala. dēa pune si recolt'a rea, philoxera si inundatiunile pe revisiulu lui Tisza. Pentru nenorociri elementare nu se pote face responsabilu nici chiaru guvernul lui Tisza, amu potē numai dice cu poporul, că acestu guvern nu e cu norocu, n'are mana buna. Nici „Pesti Naplo“ inse nu va gandi in seriosu a trage la respondere pe d-lu Tisza pentru inundatiuni. Nu daunele elementare sunt cea mai mare nenorocire, ci cea mai mare nenorocire este, că statul nu e in stare a dā ajutoriului trebuinciosu comunelor, cari au ajunsu la sapa de lemn, pentru că deficitulu visteriei cresc in aceea si proportiune, in care se marescu dările si se micsoră venitul cetățianilor. Deficitulu inse nu l'a causat numai dlu Tisza, situatiunea trista financiara de astazi a Ungariei nu a creat'o numai ministerul actualu, ci la acēst'a au parte insemnata si domnii dela „Pesti Naplo“, cari au inaugurat sistemulu de guvernare actualu care ne aduce numai dările si esecutiune.“ Domnii br. Kaas si consoči n'ar' trebui se uite de acēst'a. Dēr' se trecemu la obiectu.

Despre inundarea in Sighișoara amu relatatu deja. Se anuntia acumă, că din norocire ap'a Ternavei s'a trasu după 12 ore earasi in albi'a s'a si astfelui locuitorii au scapatu de daune si mai

mari. Cu tóte astea ap'a a facutu in vreo 119 curti mare paguba, ducéndu cu sine mobile, bucate, lemnne, animale s. a. Ap'a a esitu nóptea si de aceea locuitarii abia si-au potutu scapá vieati'a. Unu tata din suburbii — scrie „S. Tg.“ — a scapatu antaiu pe soçi'a s'a, dupa aceea s'a iutorsu in casa incunguratu de valuri, spre a-si scapá si copilulu. Pe acesta si 'lu legă pe spinare si porni cu elu, candu eata că vine unu valu poternicu si 'lu rupe cu sine, trantindu'lu de unu cosiaru. Tat'a se apuca de cosiaru si scapa, dér' fara copilu, pe care ilu inghitisera valurile furióse.

Locuitarii din partile mai josu situate ale orasului E i i s a b e t o p o l e inca au avutu se sufera aceeasi sórtă cá cei din Sighisiór'a. Aci cu mare greu a succesu militiei de honvedi a scapá vieati'a, cari se suira pe coperisiele caselor de lutu, ce erau aprópe a se surpá. — In Al'b'a I u l i 'a Ampoiulu a inundat partile de josu ale orasului, mai multi copii se inecara, asemenea se prapadira multe vite! Ap'a care a intratu a in ghiatatu peste nópte. — In Dev'a Crisiulu a inundat partea cea mai mare a opidului Bradu, mai multe case s'a surpatu, daun'a e mare. Se facu colete pentru nenorociti si ómenii s'a adresatu la ministeriu pentru ajutoriu. — Din G h i r i s i u 10 Dec. se telegraféza: Ariesiulu a esitu cu-o furia ne mai pomenita la 5 Dec. 10 si 12 óre nóptea si a inundat mai multe comune. Pêna acum a s'a surpatu vreo 60 de case. Ap'a a rui-nat mai de totu sioseau'a Turd'a-Topanfalva, comunicati'a e intrerupta. Cei amenintati cu mare greu au potutu fi scapati. Pagub'a e imensa. Guvernulu a avisatu 400 fl. (!) — In O d o r h e i u l u secuiescu a iesitu valea Varga si Térnav'a totu in 5 Dec. si a inundat o parte a orasului si tóte livele. — A b r u d u l u, in munti, suferi multu versandu-se valea de acolo asupra orasului. M e d i a s i u l u inca a fostu bantuitu de apa si acum se anuntia, că este amenintati si C l u s i u l u in mare mesura de inundare, unele parti estreme ale orasului fiindu deja inecate de ap'a Somesului. Se facu preparatiuni seriose de aperare. Este deocamdata unu mare norocu gerulu, care a facutu se inghetie apele esite si se scada riurile, dér' déca temperatur'a schimbandu-se ghia-t'a se va topi?

In mare periculu a fostu A r a d u l u, dér' a scapatn deocamdata in urm'a gerului. Intregu orasulu lucra pentru aperare in contra unei inundari. Satele dimpregiuru au fostu inecate. Micalaca, Glagovatiu, Csicscer si Mondorlacu sunt cá si rui-nate, casele din aceste sate se surpa un'a dupa alta. Mii de locuitorii flamanditi si degerati au ajunsu pe strade. Pecic'a e inundata. Din Mezö-Telegd se scrie, că in localitatea acésta din 300 case inundate s'a surpatu 70. Miser'a e mare. Muresiulu a strabatutu pêna si in stradele N ou l u i -A r a d u. — Multu reu a causatu in O r a d e 'a m a r e si giuru Crisiulu, o parte a orasului fu inunda-ta. Crisiulu a spartu stavl'a la mai multe locuri. Comunele Ciab'a, Artând si Keresztes fura inecate. Suferintele sunt mari, ajutoriulu e de totu micu, se astépta acuma, cá ministrul de finance se tramita bani — numai se aiba de unde.

Din comun'a Verd u se scrie „Tel. Rom.“, că in urm'a ploiloru din septembra trecuta riulu Hartibaciú, care nefiindu regulat noroiesce in totu anulu comun'a si hotarulu jumetate s'a reversatu fara veste si cu rapejune in nóptea de 23. Novembre v. pe la mediulu noptii peste totu hotarulu si peste comun'a. Ap'a a implutu comun'a strabaténdu prin case, pivnitie, grajduri si siuri. Ómenii au fostu siliti se'si scota vitele din grajduri in poterea noptii. Pre multi i-a surprinsu ap'a in somnu, pomeninduse si ne-potendu esí din case, s'a suitu prin poduri si acolo au petrecutu copiii in frigu pêna diminéti'a. Vitele au statu in apa. Unui bietu Romanu i-a succesu abia Sambata a. m. a'si scapá pe unu baiatu alu seu de 4 ani. Unu tineru a strabatutu calare prin apa de 4<sup>1</sup>/<sub>2</sub> urme si printre sloii de ghiatia pêna la cas'a innecata. S'a suitu in podu si a luatu copilulu mai inghetiato cu sine. Ap'a a ruptu porti, inchisori, a derimat 2 case inecandu bucatete s. a. a no-roitu nutretiulu, cu unu cuventu a facutu comunei o paguba forte mare.

**Atentatulu dela Mosc'a.** Corespondentul din Mosc'a alu fóiei „Newoie Wremia“, comunica a-cestui diuariu, cu dat'a de 4 curentu, urmatorele amenunte forte interessante asupra pregatirilor pentru ingrozitoriu atentatu dela 1. Decembre:

„In Septembre an. curentu, unu teneru bine imbracatu, anume Samarski, cumpéra in cuartirulu din Mosc'a, care

se numesce Rogoskaja Ceastu, nu departe de monastirea Androjev pe unde trece drumulu de feru numai printre case de lemn, un'a din aceste case de lemn cu pretiulu de 2,500 ruble, fara cá se se fi tocmitu multu pentru acésta. Indata dupa terminarea contractului, tenerulu se muta in casa inca cu o femea forte tenera si altii trei tineri, o arangia si impodobi toti paretii cu icone si cu portrete, cari representau pe Imperatulu Alessandru II. pe imperatés'a si pe ceilalți membri ai familiei Imperiale. Afara de acestea, nouu proprietari alu casei mai atinu prin tóte coltiurile candele, cari ardeau in fac'a icónelor. Acésta impregiurare facu pe cei de prin pregiuru se creda, că noui locatari (chiriasi) sunt nesce ómeni cumu trebuie si patrioti. Toti acesti ómeni traiau in cea mai mare linisca fara cá prin veri-ce faptu estraordinaru, se atraga atentiu-ne vecinilor. La spatele casei cumperate se afla unu cosiaru, care este la o departare de unu sfertu de mila de traseulu drumului de feru Mosc'a-Kursky. In acestu cosiaru tinerii sapara o grópa adinca de 6 pecioare unind'o apoi cu citatulu drumu de feru printr'unu canalu cu o lungime de 22 stanjini. In multe locuri canalulu erá zidit cu caramidi, ear' sub lini'a drumului, intr'o gaura mai mare fura asiediate materialurile esplosibile. Aceste fura legate prin sarma cu o bateria electrica, care era asiediata in cosiaru. Si fiindu-cà traseulu este cam inaltu in acésta parte de locu, se potea vedé bine din cosiaru, candu trecea vre-unu trenu si poteau se efectueze esplosiunea sub ori-ce trenu le-ar' fi placutu.

Intru ceea ce privesce pe conspiratoru, elu era forte teneru, abia avea 20 ani, blondu si de o statura mica. Complicea s'a era asemenea de o statura mica, delicata si cu o figura forte simpatica. Personele, cari au midilociu pentru cumperarea casei si cari au fostu martore la plat'a banilor sunt tóte arestate si au facutu depuneri, cari trebuie se inlesnesca forte multu prinderea criminalilor. Ceilaliti trei tineri, cari au locuitu impreuna cu acésta parechia tota lun'a Novembre, erau dupa spusele martorilor, slabii, de inaltime de midiulocu si toti blondi. Dam'a era intot-deun'a imbracata in negru, pe candu barbatii portau nesce haine cenusii si nesce palarii cu borduri mari.

Forti'a de esplosiune era forte mare, si déca esplosiunea s'ar' fi efectuatu sub trenu, acesta ar' fi fostu cu totul nimiricu. Din intemplare inse, trenulu de bagaje a apucat pe lini'a din drépta in locu d'a apucá pe cea din steng'a, unde era asiediata si min'a. A dou'a si dupa catastrofa diminéti'a, se adunase la faç'a locului o multime mare de curiosi. Casut'a era priveghiata de politisti si nimeni n'avea voie se se apropie de dens'a. Deodata inse una tieranu din publicu striga: „Fratiloru! la ce se mai sté in picioare, acésta miserabila casutia! Se o derimamu!“ Abia dise aceste cuvinte si o multime de tierani si de lucratori se rapedira asupr'a cáscoarei, respinsera pe politisti, si intr'o clipa tota cas'a fu sfarimate in bucatiele. In currendu inse sosi unu detasamentu de politisti si imprascia multimea turbata, dér' fara a arestá pe cineva. Printre cei arestati se afla si notariulu din Mosc'a I . . . ff. care a scrisu contractul si care este banuitu, că cunóscce pe conspiratori. Pêna la 5 ale curentei lani, au fostu arestati in Mosc'a si prin impregiururi 170 persone.“

**Aniversarea dilei luarii Plevnei.** Cetimur in „Mon. Rom.“: A. S. R. Domnulu insotit u de adjutantulu de serviciu, a mersu la biseric'a Sf. Nicolae din Dealulu-Spirei in faç'a careia erau insirate detasamente din 1-iu, alu 2-lea si alu 3-lea regimentu de infanteria, 1-iu si alu 4-lea batalionu de vânatori, din divisionulu de pompieri, alu 3-lea regimentu de calarasi si din gendarpii călari si pedestri. Altetii a S'a Regala a fostu intempinata la sosire de D. colonelul Lecc'a, ministru de resbelu, de D. generalu de divisie, Al. Cernatu, de D. generalu de brigada, Slaniceanu si de d-nii oficiari superiori si subalterni, cari nu se aflau in frontu. Dupa aducerea drapeleloru trupeloru in bisericu s'a facutu rogatiune pentru odih'n'a braviloru cadiuti, si s'a cantatu unu Te-Deum pentru acésta isbenda. A. S'a Regala a binevoit u a trece in urma pe dinaintea frontului in clamati-unile trupelor, dupa care a primitu defileulu. De aci A. S'a Regala a mersu la biseric'a Sf. Gheorghe din faç'a casarmeii Malmeson, dinaintea careia erau insirate detasamente din scol'a militara batalionulu de geniu, regimenterle alu 6-lea de dorobanti, regimenterle 1-iu si alu doilea de artileria, regimenterle 1-iu si alu 9-lea de rosiori si escadrionulu de trenu. P. S. S. Archiereulu Silvestru Balanescu a intempinatu pe A. S'a Regala la usi'a bisericiei cu sant'a cruce si evangeliu, si dupa ce s'a adusu drapelele corpurilor, s'a oficiatu serviciul divinu, dupa care Altetii a S'a Regala a binevoit u a trece in revista trupele si a primi defileulu. Sér'a A. S'a Regala a binevoit u a intruní la unu prandiu militaru pe d. ministru de resbelu, pe dnii generali: Cernatu, Haralambie, Manu Slaniceanu, Davil'a, pe d. inspectoru generalu alu gardei ora-

sianesci si pe d-nii oficiari superiori siifi de cor-puri din garnisóna, in totu aprópe cinci-dieci perso-ne. Altetii a S'a Regala a binevoit u a portá ur-matoriulu toastu:

„In acésta memorabila di, a dou'a aniversare a cäderei Plevnei, ne amintim cu totii de vitejii armatelor aliate, care au luptat impreuna, si privesc cu mândria fruntașii óstei Mele, care Me incongióra. Redicu acestu paharu in sanetatea voinicilor acestor lupte si in amintirea eroilor cadiuti. Traiesca scump'a nostra tiéra si aperatori ei!“

La aceste cuvinte, care au fostu acoperite de cele mai viue aclamatiuni, D. ministru de resbelu a respunsu:

„Mari'a T'a! Sunt doi ani, de candu ostirea romana, sub conducerea Altetiei Vôstre Regale dupa mnlti si crâncene lupte pentru independentia tierei si eliberarea creștinilor din Orientu, a portatu, alaturea cu gloriós'a armata imperiala russa, standardele sale triumfatore in Plevna. Serbându astazi a dou'a aniversare a acestui mare triu-mf, armat'a nostra, mandra de capitanulu ei, reinoesce, priu a-cestu toastu, pactul de credintia si devotamentu cătra Di-nasti'a Altetiei Vôstre Regale, cu increderea, că sangele si lacramele versate pentru gloria si independentia României voru rodí si in generatiile viitoare, amorulu, iubirea si credint'a ce léga astazi armat'a si poporul Romanu de Tronulu Altetiei Vôstre Regale. Traiesca A. S. R. Domnul! Traiesca A. S. R. Dómnei, mam'a ranitilor si mangai-torilor suferinalilor!“

**D. generalu Cernatu a adaugatu:**

„Mari'a T'a! Cá unulu ce amu avutu onore a comanda sub ordinele Altetiei Vôstre Regale, inaintea Plevnei, redicu acestu paharu in sanetatea Augustului nostru Comandantu Acésta di, in care s'a implantat drapele romanu pe zidurile Plevnei, va fi in veci memorabila, căci luptele din jurulu ei voru spune pesteritatiei curagiulu, abnegatiunea si devotamentulu, cu care s'a luptat trupele nôstre pentru gloria si independentia patriei. Armat'a recunoscător ură Altetiei Vôstre Regale, Marele nostru Capitanu, si A. S. R. Dómnei, mam'a ranitilor si suferindilor, ani multi si fericiți pe Tronulu Romaniei.“

Urari entusiaste pentru Altetiele Loru Regale au acoperitu aceste doue toaste. Cu ocazie a-cestui gloriosu aniversariu, A. S. R. Domnulu a felicitat, prin depesia, pe Majestatea S'a Imperatorulu Russiei, si a primitu asemenea, prin te-legrafu urari caldurose din partea A. S. Marelii duce Nicolae si a altoru siifi ai armatei imperiale.

M. S. Imperatulu Alexandru a felicitat, prin depesie, pe A. S. R. Domnulu spuindu'i, că la prândiul, ce s'a datu in aceea di la St. Petersburg, in Palatulu de érna, si la care a fostu invitatu si trimisulu nostru extra-ordinaru si ministru plenipotentiaru, generalulu principe I. Ghik'a, Maiestatea S'a a portatu unu toastu in sanetatea armatelor aliate si a ambilor loru Comandanti.

Ne semtimu obligati a dá locu reflecțiunilor de mai josu, prin cari d. prof. si ases. cons. Georgiu Pasc'a din Gherla respondere la corespondinti'a din Selagiu din Nrii 89, 90 si 91 ai „Gaz. Tr.“, cu atâtua mai vîrtozu, pentru că ne cere publicarea loru „in interessulu estimului diecesei gherlane.“ Va intielege fiecare cetitoriu, că discussiunea a ajunsu prin acésta la unu punctu, care ne silesce a face in numerii viitori unele declaratiuni categorice.

Gherla, 8 Decembre 1879.

(Reflecțiuni relative la corespondinti'a din nrrii. 89, 90 si 91 ai „Gazetei Transilvaniei“ a. c. referitor la diecesa gr.-cat. a Gherlei, scrisa de unu anonimu órecare din Selagiu cu datul 4 Novembre 1879.)

„Homo apostata, vir inutilis: graditur ore perverso, anavit oculis, terit pede digito loquitur, pravo corde machina-tu malum, et omni tempore jurgia se-minat.“

(Prov. 6,12)

Sunt unii ómeni, cari de multe ori dieu si scriu aceea ce nu ar' trebuí se dica, si ce nu ar' trebuí se scrie: considera aceea ce trebuie se fac altii, er' ce ar' trebuí se faca ei neglige. Sunt de aceia, cari neavandu ei pacea interna si dor' nici esterna, conturba si pre altii prin vaierarile loru neliniscite. Acuma déca in acésta viézia misera mai este ceva bine, acela nu pote fi altul de cătu pacea fratiésca. Unu asia omu sfatosu, nelinistit u si turbatoriu de pacea fratiésca avemu noi in persón'a anonima a scriitorului corespondintie din Selagiu din Nrii precitati ai multu pre-titului diurnal „Gazet'a Transilvanie“.

Acelu anonimu, órecare din Selagiu, nu da nimici pe unire, nici pe neunire, caus'a o spune insusi d-

... Nu vedem urecute toti i z...  
... religiosu... la reformati...  
... urmare interne (său chiar și esterne) este  
... formatu. Pe Episcopi și numesce ultramontai,  
... citorii lui „Magyar-Allam“ ii dice a fi pioneri,  
... istorialu gherlanu 'lu dice a fi cuib de certe  
... și' inferză pre Episcopi și capii diecesei:  
... ea întreagă cū respectu la disciplina o dice a  
... natura deslegata, pe protopopi și numesce ne-  
... de ai canonilor, fora auctoritate; pe cano-  
... și inculpa cu „nepotismulu urtiosu“; preoti-  
... ieasana o numesce lipsita de devotie  
... impluirea functiunilor si numai unele escep-  
... admite, dicându: „onore exceptiunilor, — ;  
... incolu dice, că preotimei lipsesc iutieleptiunea  
... pastorală, că nu se interesă de scăla, că sica-  
... pe invetitori, că nu catechisă; apoi se a-  
... pe invetitori si dice, că nu suu controlati  
... si inspectionati de nimene, si că numai pierdu diu'a  
... apoi pretinde, că defectele incorigibile  
... pot fi vindecate. Si in urma mai dându căteva  
... posibili relative la preotii escesivi spune; că popo-  
... rulu romanu este necultu si seracu. Frumose  
... complimente face anonimulu diecesei Gherlei. Dér' se  
... vedem in specie, că óre are dreptu afirmandu de  
... acesta?

Anonimulu incepe corespondintia sa cu istoria  
... unu casa intemplatu in parochia Breda, care si  
... istoriul gherlanu inca o scie fără bine, ba o  
... măsce si mai de amenuntulu, decât cumu este  
... causa descrisa de respectivulu, care o lasu ne-  
... măsce pe langa aceea observare, că inimicii popo-  
... rului romanu se bucura de astfelii de desbinari.  
... și scu pentru ce!

Dér' miscarile din Selagiu au o insemnata  
... mare, decât intemplierile simple de di; aceste  
... miscarile suntu numai fulgere indepartate, cari pre-  
... tescu o furtuna grea, care adi mane va apară  
... în istoriul unirei, si va produce devastarile sale,  
... antaiu in diecesa nostra. Diecesa nostra e  
... unu bolnava.“ Aceste insinuari malitiose sămăna-  
... tu cu anuntiurile facute de către banditi, carii  
... de scire unor avuti, că adi său măne se  
... prezenta la ei pentru de ai jefui. Noi de  
... ceva nu ne temem, de si scim, că suntu  
... fără multi, cari ar' dorî a atită in popo-  
... rului romanu flacără confessionalismului. Altcumu  
... alu nostru nu e favoritorul pentru asia ceva,  
... nici numai la potintele cancelarii alu Prusiei  
... la ce resultate a ajunsu? Priviti la Tiarulu  
... Russiei, cătu si cumu a vexat pe martirii poloni,  
... cătă si mii au transportat in Siberia, pe  
... cătă si ucișu chiaru, numai din cauza confessională?  
... după intrebati pe acesti doi, că la ce resultate au  
... ajunsu? Apoi noi, charu Domnului! nu avemu  
... a ne teme nici de Siberia inghetata (de infer-  
... nul pamentescu) nici de masacrari: căci vietiuim  
... sub parintescă grige a totudeauna benefacătorii  
... habsburgice, care la unu asemenea casu de  
... confessională ar' sari in ajutoriul nostru.

Dér' chiaru caracterulu psychologicu alu popo-  
... rului romanu nu promite nici unu rezultatu turbu-  
... larilor confissionali. Poporul romanu, multia-  
... mita Domnului, are o judecata agera naturale, (de  
... este inca neinvetiatu), asia in cătu pe aceia,  
... aru cuetza ai indemna contra conationalilor  
... iaru tien de omeni nebuni. Poporul romanu  
... nici umbră fanatismului religiosu. Poporul  
... de si a avutu de a indura multe crudeli-  
... in o serie de Seclu funesti, de si au trecutu  
... este capulu lui mii si mii de fortune grele, inca  
... sanatosu moralmente. In tota comună vei  
... dă, deca nu mai multi, dér' doi său trei omeni,  
... si suntu cunoscuti de colocitorii sei sub nume de  
... „om de omenie.“ Di acestu conuentu  
... „de omenie“ de trei ori, si apoi cugeta asupra  
... măsesu, studiază pe acel poporanu simplu ro-  
... manu, care are titlulu de „om de omenie“ si vei  
... dă unulu ca acela nu are pareche pe pamentu  
... chiaru in palatiuri! — Abstragendu dela eti-  
... chetele domnesci, in puritatea conscientiei, in iubi-  
... rea equitatii si a dreptatiei, in onestitate si sim-  
... plu viu religiousu precum si in cindoreea ca-  
... teristica puçini muritori 'lu voru intrece pe  
... astu pamentu; ba in ospitalitatea dora este chiaru  
... esceptiune intre omeni. Mi vinu in minte cuvin-  
... te unui ilustru domn Germanu, care astufelii  
... a exprimat despre romani: „Eu de multu  
... ocupescu intre romani, si me-  
... nu ocupat multu cu studia-  
... si caracterul poporului vostu,  
... si am ajunsu la rezultatul  
... că romanulu in tempu de pa-  
... este mielu blandu, er' de l'u-  
... tamă este leu turbatul.“ — A-

ceste insusiri caracteristice trebuie cultivate in po-  
... porulu romanu, er' nu ur'a de confessionalismu.

Apoi dora cugeta cineva a seduce pe poporul cu  
... acele fruse, că noi unitii ne-amu abătutu dela re-  
... ligiunea stramosiesca prin unirea cu Roma? Unulu  
... că acela aru areta nu numai o rea vointia, dér' si  
... o nesciuntia crasa. Pe unulu că acela l'amu in-  
... trebă, că scie elu candu si unde si dela cine au  
... primiu romanii religiunea crestină? Ni-aru res-  
... punde dora dupa o profunda studiare istorica, că  
... Romanii au primiu in mare parte religiunea cres-  
... tină in Roma dela S. Petru si dela evangeli-  
... tul Marcu; pentru că altcum nu aru fi potutu  
... cere S. Pavelu epistolă s'a celebra indreptata  
... „Cătra Romani“, in care-i lauda, că credintă loru  
... se vestesc in tota lumea; deci dér' in Romă ina-  
... inte de a veni strabunii nostrii in Transilvania  
... mare parte din Romanii au primiu religiunea cres-  
... tină, si multe familii ilustre au venit in Dacia,  
... că se scape de persecutiunile infiorătoare, ce au a-  
... vutu de a indură crestinii din Romă sub Nerone,  
... Diocletianu si alti imperatori romani. Cumca nu  
... esagerezu se vede din istoria bisericăsca, in care  
... pote ceta ori si cine aceste: Ecclesiam Romanam  
... aveo Apostolorum fundatam esse, res indubia est  
... si: „seculo III ia Rhetia, Vindelicia, Norico et  
... Pannonia, provinciis Romanis subjectis, prima se-  
... mina fidei sparsa sunt per colonos Romanos, et  
... maturae ecclesiae fundatae.“ Vascoti Hist. ecl.  
... pag. 39. Acuma coloai acei romani au fostu  
... strabunii nostri. Au mai remas si remasitie  
... de paganismu pêna in seculu alu IV, dintre cari  
... pagani au fostu si filosoful Marcu Aureliu naș-  
... cutu in Dacia, si fostu mai tardiu imperatore  
... romanu la Roma, (care este inmormentat la Fav-  
... oria in loculu Vienei, capitalei imperiului nostru);  
... (Roifus, Kirch. Gesch.); inse acele remasitie ale  
... paganismului pe tempulu S. Ioanu Chrisostomu s'au  
... stinsu. (Archivulu Dlui Cipariu.) Asiadér' istorice  
... pote vedé, că noi cu totii amu fostu uniti cu Ro-  
... mă pêna in seculu alu 7-lea, candu Photiu la in-  
... fluinția lui Bârdas, administratorele primarii alu  
... imperiului orientale, care pentru că traia in for-  
... delege cu nor'a s'a propria, fiindu mustratu de  
... Ignatiu patriarchulu Constantinopolitanu, fù depusu  
... si in loculu lui, din laicul Photiu se facu patri-  
... archu in cursu de sișe dile, acesta apoi a ruptu  
... biserică grecă de Romă (Vascoti Hist. ecl.)  
... si asia si pe noi romanii, carii ne tienem si im-  
... periul Constantinopolitanu, său Bizantinu. Mai  
... tardiu apoi Romanii din Ungaria, si o parte a celor  
... din Transilvania si Banatu er' ne-amu unitu  
... cu mună nostra avitica, cu Romă; deci er' neamul  
... intorsu la religiunea stramosiesca vechia; prin ur-  
... mare nu aru avă dreptu celu ce ar' dice, că desu-  
... nindu-ne ne amu reintorce la religiunea nostra stra-  
... mosiesca.

„Diecesa nostra e greu bol-  
... na avă“ dice anonimulu, care asertiune este mali-  
... tișa, tendențiosa, ba chiaru copilarăsca. — Acésta  
... asertiune, că este greu bolnava diecesa Gherlei,  
... se nisuesce a-o aretă per puncta, se vedem ce  
... rele enumera, si in cătu suntu basate acele pe  
... adeveru:

a) „Aplecarea, ba chiaru si unele incercari  
... ale Episcopilor de a pune in lucrare unirea in  
... sensu ultramontanu.“ — Astufelu acusa inaintea  
... publicului romanu, pe Episcopii romanii. Óre pote  
... afirmă asia ceva despre unu Vaucea, despre erudit-  
... issimulu si Esclentissimulu prelatu, care cu atată  
... sciintia si resolutiune a aparatu drepturile noastre  
... față cu Strigoniulu din unu incidentu, că Strigo-  
... niulu in o scrisore a s'a oficioasa indreptata către  
... Episcopulu Gherlei s'a numit pre sene „foru le-  
... gitimu de alu III instantia“ (mint egyébbkép is  
... illetékes harmad foku biróság) la ce romanii Gher-  
... lanii au remonstrat, precum si cu ocasiunea conciliului vaticananu, prin care a insuflat respectu, si  
... a atrasu asupra s'a admiratiunea celor mai invetati  
... prelati; pe care si acuma la Roma 'lu nu-  
... mescu „vir doctissimus“, si pentru cari cualitati si  
... eruditii inalta amu invetatu cu totii alu venera-  
... si stima, că pe o corona a gloriei noastre. Despre  
... Ilustritatea S'a Pavelu, in cursulu guvernarei  
... diecesei Gherlei inca nu pote nimene dice, cu ar' fi  
... facut tentative de unire in sensu ultramontanu.  
... Ilustritatea S'a Szabo, episcopulu modernu alu Gher-  
... lei, abia si-a ocupat de căteva luni scaunulu epis-  
... copescu; deci nu a avutu tempu de a face teuta-  
... tive de unire in sensu ultramontanu; prin urmare  
... se vede, că asertiunea este scosă numai din viu'a  
... fantasia a anonimului.

(Va urmă.)

## Conferintia protopopilor din Blasius.

(Fine.)

In 2 Sept. dupa amédia la 4 ore s'a tienutu siedintia  
... a IV totu sub presidiu Esc. Sale. La ordine era p. 9  
... din program'a referitoriu la indemnarea poporanilor, că se-  
... si tramita pruncii la scăla confessională. Multi membri  
... luara parte la discussiune aretandu midilocele folosite si re-  
... sultatele, ce s'au dobândit. Unii aduseră spre intarire si date statistice. Se facura difereite propuneră. Dupa cari  
... Esc. S'a resumă resultatul desbatelor intru urmatorele:

Unu preotu trebuie se cunoșca antaiu greutătile, ce-i  
... stau inainte, apoi se se nevoiesca a le delatură. Pena candu  
... stau aceste, caușa scolasteca nu va face unu pasiu inainte.  
... Pedecile locali va nesui a le departă prin capacitate, indul-  
... cire, aretarea foleselor, ce aduce scăla. Cu destingere  
... candu se apropia inceputul cursului va indemnă si starui  
... necontentu. Va folosi totu-odata si ajutoriale, cari ni le dă  
... legea: va face consensarea pruncilor obligati si o va dă  
... primariei, că se-i insciunțeze. Indata-ce s'a inceputu cur-  
... sulu, se viziteze scăla necontentu, pre cei renitenti se-i ad-  
... monizeze de trei ori, facandu-i atent la pedepsele prescrise  
... in lege, ma se-i amenindă si cu de cele bisericescă. — Ab-  
... sentie se se strapuna regulatu primariei comunale, si déca  
... acéstă nu si-ar'implini oficiulu, judeului cercualu si inspec-  
... torului reg. din comitatul. In casul, candu scopulu de locu  
... nu s'ar' poté ajunge prin aretarile aceste, se relationeze ve-  
... neratului Ordinariatu. — Invetatoriu inca se nu lipsescă  
... a indulci pruncii facându-le scăla placuta. Elu se fia cu  
... desclinita considerare la cantulu bisericesc si la rogatiuni.

Acesta conferintia le comenda spre observare stricta.

Se trece la p. 10 despre procurarea cărilor si-a re-  
... quisitelor necesarie la instructiunea poporala. Spre scopulu  
... acestu-a se recomanda, că prin parochie se se faca fonduri,  
... la cari poporul se contribuiesca de buna voia cu destingere  
... pre tempulu culeselor, său si pre alta cale. Inaltulu Pre-  
... sidiu descopere, cumca s'a facutu provisiune, că si cărti gra-  
... tuite se se impartia, acoperindu-se pretiulu loru din venitele  
... fondului scolasticu archidiecesanu, — care descooperire fă-  
... primita cu placere viua.

In cătu pentru transcrierea realitătilor scolastice pre  
... numele cultului gr. cat., aretandu unii protopopi, că lea  
... succesu, er' altii espunend greutăile intempinate, se decide,  
... că protopopii se staruiescă intru acéstă cu tota prudintă si  
... se esplice deregătoriei pentru cările fundunarie, că nu schimbă-  
... area titlului, ci numai rectificarea lui se cere.

Rssmulu canonicu I. Fekete aduce la cunoștința conferintiei două ordinatiuni: una dela comitetulu administra-  
... tivu alu comitatului Sabiu, altă dela Inaltulu Ministeriu,  
... cau ambe se reporta la propunerea limbei maghiare, si arăta  
... mai deslucită cuprinsulu loru.

Es. S'a descopere, că la tempulu seu se voru face  
... pasii necesari in acestu respectu, pre calea ven. Ordinariatu.

V. protop. I. Boeriu: intru unele comune individii apti  
... spre a functiona că curatori si că membri ai senatului sco-  
... lasticu suntu putini. Afara de aceea déca curatoratulu, resp. comitetul bisericesc, este compus dintr'altele persone  
... si senatul scolasticu era dintr'altele, usioru se nascu intre  
... dinsii rivalităti si diferintie, cari impiedeca mersulu doritul  
... afacerilor. Deci ar' fi cu cale, că comitetele bisericesc si  
... senatele scol. se se constituie dintru aceleasi persoane.

Deorice si pene aci in multe locuri comitetele bisericesc  
... s'au compus dintr'aceleasi persoane, cari functionă si  
... in senatul scol., asia cătu acelasi s'au mai acelasi corp si  
... functionat acusi că comitetu bisericesc, acusi că senatul  
... scolasticu: se decide, ca si de aci incepe se se tienă in ve-  
... dere impregiurările locului; unde lipsesc individi apti spre  
... a poté formă două corpori destincte, s'au alte impregiurările  
... potescu, se potu aplică aceiasi individi la ambe corporile.

Afacerile, pentru cari fusese chiamata conferintia, fiindu  
... terminate, Es. S'a dă multiamita lui Ddieu, că a ajutat a  
... se fini in pace desbaterea obiectelor cuprinse in programa.  
... Respica recunoscinta protopopilor pentru promititudinea, cu  
... care la dorirea Prea Sanctie Sale au alergat la conferintie  
... aceste si invoca darulu Spiritulu Santui pentru prospe-  
... rarea celoru indeplinite.

La cuventulu de inchidere alu Esc. Sale respunde pro-  
... topopulu J. V. Rusu multiamindu Esc. Sale in numele conferintiei pentru caldură, cu care a imbracisatu caușa bise-  
... ricei si scălei, carea este caușa cea mai santa pentru noi toti. Totu unadata afidéza pre Esc. S'a despre loialitatea si  
... supunerea, cu care este cleiulu către Esc. S'a, si despre  
... concursulu, ce va prestă elu ori-candu pasiloru facuti de  
... Esc. S'a pre acestu teren. — Mercuri in 3 Septembre s'a  
... cettu si verificatu protocolulu celoru două siedintie din diu'a  
... precedente, dupa care membrii s'au imprasciatu pre la  
... ale sale.

Prea Ven. Ordinariatu in 5 Sept. fece dispozitunile ne-  
... cesarie spre efectuarea decisiunilor conferintiei, dându sub  
... Nr. 2577 unu circulariu către intregu clerulu archidie-  
... cesanu. Pre lunga circulariulu acestu-a este ataturat unu  
... conspectu alu protopopiatelor dupa nou'a arondare, precum  
... s'a vediutu in numerulu precedente si se dau inviatuni pen-

tru resignarea parochielor rupte si primirea celor incorporate prin arondare. Totu una data protopopii suntu invitatii a tramite pena la 20 Novembre datele statistice, cari se receru pentru edarea unui Siematismu nou, care va esii cu inceputul anului 1880. — Mai incolo se publica si alte cuncluse ale conferintei.

„F. Scol.“

## Diverses.

[„Lyr'a Romana.“] Nr. 1 alu foie musicale si literare „Lyr'a Romana“ a aparutu in Bucuresci in 2 Decembrie v. an. cur. si contine pe o colo elegantu adiustata si tiparita urmatorele: Partea literara: Precuventare de Redactiune. — Cateva idei asupra muzicei nationale de G. Missail. — Istoria generala a muzicei de Fétis. — Mozart (cu portretul lui.) — Noutati din strinatate — Notitie muzicale. — Varietati. Partea muzicala: Concordia romana, hora de I. Vasilescu — Balada moldava din 1841.

In precuventare Redactiunea arata, catu de ne-cunoscute este inca trecutulu musicalu alu nostru si catu de indreptatita este dorintia de a sci, ce felu era acesta muzica, in ce chipu originalitatea nostra se arata prin muzica si cu ce se deosebesce ea de a celoralte natiuni, apoi adauge: „Nu pretindem, ca diarulu nostru ar' poté se resunda in ordine, impede si categoricu acestoru intrebari, nu. Recunoscemu, ca ani de muaca, de studii si de cugetare ar' trebui unei minti indrasnetie inainte de a poté culege fructele unui resultatu satisfacatoriu. Ceea ce voimu si pretindem a face printre acestu diaru este a implé un'a din lacunele, care face impossibila ori-ce cercetare critica, care tiene inlantuita ori-ce minte indrasnetia; este a oferi ceea-ce nu vedem oferinduni-se de nicăi; este a prepara terenul acelora, cari ar' dori se incépa unu asemenea pelerinagiu, de atata importantia pentru muzica si pentru cunoscerea nationalitatii nostre; este in fine a dā o cărma poternica cugetarei, care ar' dori se se avente pe acésta mare fara sfersitu; este a pune cornnlu in man'a acelora cari ar' dori ca se dé alarma deșteptarii muzicei nostre nationale. Generatiunile cari voru urmā generatiunei nostre voru vedé mai departe si nu scimudecă e destulu o singura generatiune pentru a poté vedé atat de departe! Eata unulu din scopurile frumosce ce „Lyr'a Romana“ isi propune se urmareasca . . .“

Felicitam u aparitiunea „Lyrei Romane“ si-i dorim, ca cōrdele ei se resune in delungat, delectandu spiritele si redicandu animele cu cantecel frumos romanesci.

[Petreceri umoristice anti-spiristice.] Renumitul profesor de magia si de fizica experimentală Emil Gottlieb din Vien'a, care a debutat cu mare succesu in multe capitale, a sositu in Brasovu si va arangia māne, Joi sér'a in sal'a otelului Nr. 1 prim'a petrecere. Densulu va face incercari practice pe terenul asia numitului spiritismu americanu, (care nu este a se schimbă cu aparitiunile spiritelor mortilor) adeca: obiecte miscate si ciocanitare, mediul scriindu, mediul legatu, si més'a de 50 pundi, care ciocanesce se înverte si sbóra. Aceste experiente se facu dupa sistemulu spiritistilor renumi Doglas, Home, s. a. si au de scop a combate spiritismul (care crede ca se potu citá spiritele mortilor). Inainte de aceste d. Gottlieb se va produce in intiela degetelor, ilusiuni si exercitii memotechnice cari ofera unu mare interesu. Spectatorii sunt rogati a concurge la aceste experiente cari promitu o petrecere din cele mai placute si instructive. Bilete se capeta la librari'a Dressnandt si sér'a la cassa. Inceputul la 8 ore.

[Din diecesa Oradiei-mari.] „Familia“, asta ca nou-numitul protopopu de Let'amare, Rds. D. Ioanu Darabanth a renunciatu la acestu postu, care in urmarea acesteia se va curența. La Hodisiu nu Ludovicu Marcusiu, ei Ludovicu Rezei s'a numit de preotu, — iéra Ludovicu Marcusiu s'a numit la Cresta-Menesiu.

[Din Let'a-mare.] Ungari'a, primește „Familia“ urmatorele sire! „Die redactoru! „Gazeta Transilvaniei“, reproducendu notitia tramisa de mine despre instalarea noului protopopu de aici, Rds. D. Ioanu Darabantu, (carele de atunci a si renunciatu la acesta statiu), intréba, déca cuventarea ceasionala tienuta de acesta a fost rostita numai in limb'a romana? Grabescu d'er a respunde, ca acea cuventare s'a rostitu numai in romanesce, Coresp.“ —

[Reuniune de femei.] Damele romane din Zernesci tienura in 11 Nov. o conferintia conchiamata de dn'a Maria Garou n. Metianu, cu care ocasiune se decise a se infiintă si acolo o reuniune de femei romane. Totu-odata se constitu unu biurou provisoriu, sub presedintia dnei Maria Garou, si s'a esmisu o comisiiune de patru membre spre a compune statutele. „F.“

[Societatea de binefacere din Lasi] pentru ostasii romani s'a intrunitu in diu'a de 2/14 Nov. pentru a luá cunoștința de gestiunea anului curentu. Capitalulu societății, in sum'a de 31,148 lei 42 b., la 2 Octombrie 1878, s'a spus cu 11,318 lei 23 b. in cursulu anului 1879 pena la 2 Octobre. Societatea a aprobatu compururile, a decisu a se urmā capitalisarea si in anul 1880, astfelu ca crescerea fondului se permita crearea unei institutiuni de binefacere Biouroului alesu pentru acestu scopu va fi compusu din dn'a Smaranda Carpu, ca vice-presedinta, dn'a Natalia Sutiu, casiera, si dn'a Maria I. Negrucci, secreta.

[Principale Bulgarie] cu ocasiunea dilei căderei Plevnei a felicitatu prin telegrafu pe Domnitorul Carolu si-i transmisu espressiuni de recunoscinta din partea orasenilor din Plevna către Altetia S'a Regala si către armata care i-a scapatu in acea di de suferintele asedinului.

[Tiraniele ernei.] Diarul „Le Mot d' Ordre“ ne amintesce ernile grele, despre care istoria face mentiune; — lucru ce ne arata, ca ernile erau in anticitate cu multu mai rigurose. Zapad'a nu se topit in Rom'a 40 dile in anul 396 inainte de Christu. 588 ani dupa Christu, Marea Negra a fostu acoperita de ghiatiuri douedieci de dile. In 821 mai tōte riurile Europei au fostu inghetate mai bine de o luna. In 860 zapad'a si gerulu durara fara intrerupere in Europa, in timpu de siése lumi. Marea Adriatica a fostu inghetata tota. In 974 Bosforulu se trecea cu picioarele fiindu inghetat. In acestu anu, dupa frig, venit fomeata, care distruse a treia parte a populatiunei Franciei. In 1133 riurile Italiei de nordu inghetata, — vinulu inghetat in pivniti. Apoi ernile grozave ale lui 1210, 1323, 1364, 1408. In acestu anu din urma mai tōte podurile Parisului sunt rupte de ghiatia. „Grefierulu parlamentului declară, ca nu poate inregistra hotarirele căci cerneal'a inghetia in verful unei condilei lui cu tōte, ca intretiene foc mare in camer'a S'a“. Tōta marea nordului e inghetata. In 1758 o armata de 40.000 omeni campéza pe Dunarea inghetata. Apoi earasi, inse totu slabinduse, ernile anilor 1829, 1840, 1846, candu se observa in Franția celu mai mare frig dela inventarea termometrului; 1858 candu mai tōte cursurile apelor Europei au fostu inghetate.

[O crima infricosata.] In satulu Curuorman din Dobrogea — scrie „Cultur'a“ — s'a severisutu in noaptea de 17 Nov. o crima inspaimantatoare. Modulu in care s'a comisit acesu faptu, dupa cum ni'l descrie corespondentul nostru, arata ca acei monstri umani ce au luat parte la acésta, n'au fost condusi atat de dorintia de a fură, catu de reputatie de a-si resbună; Eata cum ni se relatéza acestu faptu: „Douedieci de talhari inarmati cu felurite arme, precum iatagane, topore, pusei de diferite sisteme in numita noapte au mersu la cas'a turcului Hagi Mehmed-Alli. Acésta avea mai multi copii, celu mai mare fusese in armata turcesca, si venise de curându acasa numai cu unu picioru, căci pe celalaltu 'lu perduse in resbelulu din anii trecuti: Seraculu, dupa pierderea celui d'antaiu picioru, nu avut fericeirea a se bucurat nici de celalaltu, căci talharii indata ce intrara in casa antaiu pe elu au pusu man'a l'au luat si punendu'l cu capulu pe pragulu usiei au inceputu a'lui lovi cu patulu puscei peste dinti si masele pena i s'au strimbatu falca' cea de susu la stanga si cea de josu la drépt'a, dintii si masele 'si schimbaseră pozitiunea loru, fiindu remasi a se tiené numai in carne; ochii nenorocitului pacientu erau esiti afara din capu ca de broscoiu; prin gutu si limba erau numai intepaturi de cutitu. Suferindu-lu in urm'a acestor torturi, a remasu mai fara cunoștința. Dupa acésta criminalii punendu man'a pe fratele celu mijlociu 'lu omorita in data; pe copii cei mai mici si pe cadine le-au datu afara. Venindu renzulu betranului turcu Hagi-Mehmet-Alli, i-au pusu unu lighénu cu focu in capu, i-au tatajut umerulu stangu cu toporulu si i-au facutu manile si picioarele numai impinsaturi de cutitu, tōte aceste barbare torturi au fostu terminate in doue ore. La

esirea talharilor din casa, canii incepēndu a lat sermanii! avura aceeasi sōrte ca si stapanii lor căci fura taiati in ciosvinti si aruncati prin curte nici animalele ce se aflau aci, n'au potutu scăde furi'a acestoru denaturate fintie umane: bou ce era langa casa a fost spintecat in dom

A doua di in tipetile si vaiseetele cadielor cum si in durerea tuturor asistentilor, fiindu mijlociu a fost ingropat; ear' tatalu impreuna fiindu celu mai mare s'au adus in spitalul Kadi-Kioi, unde cu tōte ingrijirile ce li s'au facut fiindu mai greu torturat, dupe 25 de ore incetatu din viatia, lasandu in urma cadin' si copilasi care-lu plangeau grozavu fiindu lipsiti părea de tōta diu'a; tatalu inse dupa o suferinta de cătiva timpu s'a facutu bine. Nenorocitul printe! traieste numai ca se văda si se planga de doue morminte prospete ale filor lui, cari vor se apere viati a tatalui siau datu pe a loru! Corespondentele nostru nu ne spune de ce autoritate au isbutit a pune man'a pe faptul său

## INDUSTRIA NATIONALA

Depositoru de incaltaminte fabricatu propriu si strainu, palarii si siepcoste, astrahanu si mielu etc. cu pretiile forte scadiute si ieftine, alu

## IOANU SABADEANU

Brasovu, strad'a caldarariloru Nr. 493.

Pentru barbati dela fl. 4.50 in susu parechia dame " " 3.50 " " " copii " " 1.50 " " "

Pentru voiajui cisme si siosioni de (Filz) si pantofi de casa etc. Depositu mare v. a. fl. 1.50 in susu

Siepcii pentru barbati dela fl. 1.50 in susu

" " copii " " 60 " "

Forte de recomandat u varea si in frumuseti a rea incaltaminte hamurilor si a ori si ce felu de obiecte de piele oleu asianumitu: „Leder-Appretur, Leder-Oel alu lui R. Esdin Berlin cu pretiulu de 40 cr. unu flaconu si Degruthi'a à 25 cr.

Alifia universală pentru sigur'a vindecare de chiori de gaina (bataturi) si degeraturi 30 cr.

Totu Domnii profesori, in vestiatori studenti au pe langa aceste pretiuri scadiute unu rabatu de 10% cumperandu cu banigata

Pentru Domnii musterii din afara se potu spediti la 5 chilo cu 33 cr. prin posta. — Incaltaminte nepotrivite neconvenabile se primescu indereuptu spre schimbare voru fi francate.



Subsemnatii facu prin acésta cunoscutu onoratilor musterii si onor publicu, ca si au assortat



## Magazinul de haine barbatesci

Strad'a Vamei Nr. 12.

cu cele mai moderne si cele mai fine materiale noi pentru haine de tōmna si de érna din fabricele interiore si esteriore si se recomenda cu confectionarea prompta de totu felu de haine barbatesci, cu pretiurile cele mai moderate. Costume de tōmna de la 25 fl. in susu.

Cu tōta stim'a

A. SCHWARZE & BARTHA

—27

Cursulul la burs'a de Vien'a din 17 Decembrie st. n. 1879.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	68.73	Oblig. rurali ungare . . .	87-
5% Rent'a-argintu(im-prumutu nationalu) . . .	70.35	" " Banat-Timis . . .	87-
Losurile din 1860 . . .	131.—	" " transilvania . . .	88-
Actiunile bancii nationale . . .	84.7	" " croato-slav . . .	88-
institut de creditu . . .	281.80	Argintulu in marfuri . . .	—
Lond'a 3 luni . . .	116.75	Galibini imperatresi . . .	53
		Napoleond'ori . . .	9.3
		Marci 100 imp. germ. . .	57.7

Editoru: Iacobu Muresianu.  
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu  
Tipografi'a: Ioanu Gött si fiu Henricu